

מדינת ישראל
הכנסת

פרוטוקול מס' 22/ד

מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ג', י"ט כסלו תשס"ו - 14.12.54
בשעה 09.00

נוכחים:

י. גורי - היו"ר
ח. אריאב
א. מ. גניחובסקי
ש. דיין
א. הרצפלד
ח. למדן
ק. לוז
א. סטופ
י. פורדר
ח. רובין
ז. שפר

מזמנים:

מר ששנר - מנהל רשות הפיתוח
ד"ר פיקרד - משרד האוצר
מר גפני - מנהל המכס
ד"ר יפה - משרד המסחר והתעשייה
מר קיטרון - משרד המשפטים
מר ספיבק - משרד האוצר
מר בזק - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

1. העברת השבט איל-הוזייל בנוב;
2. הצעה לסדר-היום של חבר הכנסת דיין;
3. המשך הדיון בענין הסקריפטים;
4. אישור צווי מכס.

היו"ר י. גורי:

פותח את הישיבה.

העברתי לחברי הוועדה את מכתביהם של השייכים של שבט הבדואים שחלק מאדמתם נלקח. במכתביהם באמר שידוע להם שלוועדת הכספים נמסרו עובדות. הם טוענים שעובדות אלו אינן נכונות.

מר ששנר:

העובדות, כפי שנמסרו על-ידי, הן נכונות. העובדה שכותבים מכתבים - התוכן מעיד על מחברייהם. אין כל קושי - אם ועדת הכספים תרצה בזה - לקבל גם מכתבים אחרים. לא קשה לעשות פאבריקציה של מכתבים.

היו"ר י. גורי:

במכתביהם האלה ישנה פיסקה: "מכתב זה תורגם לי מהספה העברית לשפה העברית. יכולים להיות לכך כמה פירושים. יכול להיות פירוש שמישהו בא ואמר להם: כך עליכם לכתוב. הוא כתב עבורם את המכתב בעברית, אחר-כך תירגם להם אותו לערבית והם חתמו עליו. יכול גם להיות שאותו אדם שכתב עבורם את המכתבים בעברית קרא להם אותו בערבית, והם כותבים את הפיסקה הזאת כדי להדגיש שהם הבינו את תוכן המכתב שחתמו עליו.

על ועדת הכספים להחליט אם להזמין אנשים

אלה לכאן או לא.

ח. רובין:

שמענו הודעה מפי מר שטנר, אשר קיבל אינפורמציה מעוזריו. שמענו אינפורמציה הפוכה. אני שוחחתי לפני הישיבה לפחות עם שלושה מבין ארבעה כותבי-המכתבים הללו. ידיעותי בענין סבוססות על שיחות אלו. אדרבה, יביא-נא מר שטנר מכתבים אחרים שיגידו שכל מה שנאמר במכתבים המונחים לפנינו הוא שקר. אני מסופק מאד אם יוכל מר שטנר להוציא מהם מכתבים כאלה. אם לא רוצים להאמין למכתביהם - צריך להזמין את החותמים לכאן, או לשלוח ועדת משנה מטעם ועדת הכספים אליהם, ולשמע מה בפיהם.

י. פורדר:

פה מדובר על שאלה הנוגעת למספחות רבות. אני נוטה לקבל את הצעתו של חבר הכנסת רובין, בסינוי-טה. אני מציע להקים ועדת משנה לתבדוק את הענין, ולהזמין את האזנים האלה לאותה ועדת-משנה.

מר שטנר:

לדעתי צריך לברר באופן עקרוני מה היא תכלית הבירור הזה פה. השטח הזה של 14,000 דונם שעליו מדובר, הוקנה לרשות הפיתוח לפי חוק רכישת מקרקעין. שר האוצר הוציא תעודה על השטח הזה. לפי תעודת זאת, לפי החוק הזה ולפי פסק-דין של בית-הדין העליון אשר דן פעם בערעור - התעודה הזאת היא טופית, מקנה את השטח הזה לרשות הפיתוח. מספר אנשים טוענים שיש להם זכויות על השטח הזה. נכון שחבר הכנסת רובין מופיע כעורך-דין של מה טוענים בענין זה - לפחות של אחד מהם. הוא הגיש תביעות משפטיות בבית-המשפט ובפני שר החקלאות. אני יכול להודיע פה שאם יהיה צורך במשפט בענין זה, המטלה תלך לבירור משפטי בענין זה. אם רוצים לתבוע פקיד מטלתי לדין בענין זה, היועץ המשפטי לממשלה צריך לתת היתר על כך - והאיתר הזה יינתן. הבינותי כאן שהשאלה שעוררו איננה רק אם היו אנשים על הקרקע או לא היו, ואיני רוצה לומר אם יש להם זכויות או לא. השאלה היא בקשר עם העברת השטח הזה בכללו למקום אחר. על זה הודעתי מה שהודעתי, דהיינו: שהענין הזה בין כה לא ייעשה בחדשים הקרובים, אלא באביב או בקיץ. חלק מהאדמה זרועה, והם יוכלו לקצור אותה.

אני שואל את ועדת הכספים אם היא חושבת את עצמה למוסד המתאים לטמוע את מי שחושב שהורידו אותו מהקרקע שלא בצדק. אין זאת השאלה היחידה. הענין הזה הוא ענין של ביצוע חוק רכישת מקרקעין, מתן קרקע, חילופין ופעולות קרקעיות הקשורות בזה. אנו עסדנו בפני הוועדה הזאת לדין בפעולות כלכליות, ונעמוד לדין גם הלאה. אבל אם השאלה היא בקשר לפעולות אדמיניסטרטיביות של כל פרט ופרט - נדמה לי שזוהי התחלה היכולה להתרחב.

ח. אריאב:

לדעתי כאן, בוועדת הכספים, בוודאי שלא יכולה לעמוד לבירור שאלת הצד המשפטי של הקרקעות. אם מישהו קובל על המדיניות שעלתה זאת - שיגיש משפט. כאן יכולה לעמוד רק השאלה של אינפורמציה מדוייקת או לא מדוייקת. חבר הכנסת רובין יכול לטעון כאן שהוא שמע אינפורמציה מסוייקת מצד בא-כוח הממשלה, ואילו מסקורות שלו ישנה הוכחה שהאינפורמציה הזאת היתה בלתי-מדוייקת. רק על כך יכול להיות כאן הבירור.

ט. דוין:

יש לי הצעה לסדר: אם חבר ועדת הכספים מטמט כעורך-דין לגבי שאלה מסוייקת שהגיעה לבית-המשפט - לדעתי הוא אינו יכול להיות אובייקטיבי בדיון בוועדת הכספים. הייתי מציע לסאול ולברר אם ישנן תקנות בענין זה. בינתיים אני מציע להוריד את הענין הזה מעל סדר-יומה של הוועדה.

מר סיטרון:

לצערי יש תקדימים בענין זה בוועדת החוקה. היום י. גורר:
אי-אפשר להוריד הצעה על סדר-יומה של הוועדה בתוקף נימוק כזה. היתה הצעה בענין זה לסדר-היום של הכנסת, והיא הוסרה מעל הפרק מטום שהענין נדון בוועדת הכספים. מצד שני, עלינו לברר אם הענין הזה נמצא עכשיו בבית-הדין. לא ייתכן שהענין יתברר בשני המוסדות האלה ביחד. לדעתי הדרך שהציע חבר הכנסת פורדר היא המתאימה ביותר; תהיה ועדת משנה אשר תשמע את שני הצדדים - פרט אם הענין נמצא כבר על סף בית-הדין.

א.ב.

שיבת ועדת הכספים
14.12.54

ח. רובין:

כאן הועמדה לדיון לשאלה אחת: חלק של שבט הורד מאדמתו ללא צו של בית-המספט. אין זה שייך לחוק דכישת מקרקעין, כי חוק דכישת מקרקעין אינו נותן לפקיד זה או אחר רשות להוריד משהו מאדמתו. על כך באה תשובה שהיה הסכם שלא הנושא המקורי שייך לוועדת זאת. לפי מיטב ידיעותי אין העניין הזה נמצא בטום בית-מספט. המססלה רק נתבקשה להרשות להעמיד לפספט פלילי שני פקידים שנאספו בטעמים פליליים בקשר עם זה. אינני יודע כלל אם העניין הזה יגיע לבית-דין או לא. בינתיים קיימת, כאמור, רק האספה פלילית. אני פוסל פסילה מוחלטת כל דמו שהוסמע כאן כי התנהגותי בפרשה הזאת היתה פגומה - אם אמנם היה דמו כזה.

ט. לונז:

אני מציע להסחות את הדיון בעניין זה עד אשר יוכרע בשאלה אם הוא יובא בפני בית-המספט או לא.

ח. אריאב:

השאלה שעלינו לדון בה כאן אינה נוגעת כלל לבית-המספט. הטובור כאן הוא באינפורמציה שסדר לנו סר שטנר, ושהוכחה אחר-כך על-ידי אחרים. עלינו רק לברר מה מצב האינפורמציה הזאת, אם היתה מדוייקת או לא. בשבילנו היום לא עומדת כלל השאלה של לקיחת קרקעות, אלא השאלה של הדיוק באינפורמציה.

הינ'ר י. גורדי:

אולם בניה לרבע אחד שיתברר שפקידים באמת היטעו את סר שטנר, והאינפורמציה שסדר לנו אינה מדוייקת. האם זה לא ישפיע על בית-המספט? ואם מסקנותיה של הוועדה עלולות להניח מסקל כלשהו על כפות-הסאזניים של בית-המספט, מתעוררת שוב השאלה: באיזו דרכים עשתה הוועדה את הבירור?

ח. אריאב:

בינתיים לא הוגשה תביעה, ואין מספט, והוועדה אינה יכולה להסחות את העניין. אילו האינפורמציה שקיבלנו היתה מדוייקת - היה הדבר מספק גם את חבר הכנסת רובין מנקודת-מבט פוליטטרית. חבר הכנסת רובין טוען שהאינפורמציה אינה מדוייקת. לכן צדק חבר הכנסת פורדר. צריכה לקום ועדת-מסנה אשר תראה אם האינפורמציה היתה מדוייקת או לא.

מר מיטרונו:

כיום אין כל מספט. הוגשה בקשה ליועץ המספטי למססלה שיתן היתר להגיש מספט. אין זה קובע ולא כלום. הכלל של סוביודיצה לא יכול לחול כל זמן שאין מספט. מבחינה מספטית אין כל מניעה שוועדת הכספים תעשה כטוב בעיניה.

י. פורדר:

בכל פעם שמישהו ידרוש דיון פרלמנטרי בעניין כלשהו יכולה להיות טענה: סוביודיצה. לעצם העניין, יש כאן טענה שנועשה עוול לאנשים. אם ישנה טענה כזאת - אי-אפשר שלא לבדוק אותה. ברגע שיוחלט על מספט - באופן אוטומאטי נפסיק את הדיון.

ט. לונז:

באילו דרכים יכולה ועדת-הכספים לערוך את הבירור אם האינפורמציה שנתקבלה היתה מדוייקת או לא?

ח. למדן:

כשוועדת-המסנה תגמור את הבירור, אני מציעה שלא תפרסם כל מסקנות ולא תוציאת אותן עד אשר יתברר שלא יהיה לדבר הסך מספטי. כי אם יסתמכו אחר-כך על עדותה של ועדת הכספים - אין לוועדה זו הכלים כדי שהמסקנות יהיו מדוייקות מבחינה מספטית.

הינ'ר י. גורדי:

אני מסכים לרעיון הזה בכללו - אולם אין אנו יכולים לקבל החלטה כזאת מראש.

מר שטנר:

ברצוני להעיר שאין מצדי כל ביקורת על פעולותיו של חבר הכנסת רובין, לא כחבר כנסת ולא כעורך-דין. אני מסופק אם חבר הכנסת אריאב יכול לדבר בשם חבר הכנסת רובין - כפי שעשה זאת כאן. העניין אינו מצטמצם רק בנקודה שהזכיר חבר הכנסת אריאב.

ישיבת ועדת הכספים
14.12.54

ח. אריאב:
לדעתי נציג המטסלה אינו יכול להדריך חברי ועדה כיצד עליהם לדבר.

מר טסנר:
רחוקות ממני כל כוונות דידיקטיות. רציתי רק לציין שהסגותיו של חבר הכנסת רובין היו בטוח הרבה יותר רחב מטסנור היה חבר הכנסת אריאב.

לגופו של ענין: - אין אני מתנגד להקמת ועדת-מטנה אשר תברר את כל הענין, ולא דוק בענין הדיוקים או אי-הדיוקים במסירת האינפורמציה. אני רק מבקש שהוועדה לא תסגר להטיק טסקנות לפני שיתברר הענין המשפטי. עם כל הערכתי לעורכי-הדין, לא הנחתי שיבקשו מהיועץ המשפטי היתר להעמיד פקיד למשפט, ולבסוף לא יגישו נגדו תביעה. אני מבקש את הוועדה לא ליצור כל תקדימים או כל מצב שהוא לרעת אחד הצדדים המתדיינים בבית-הדין.

אני חוזר על הצעתי הוועדה-המטנה תדון בכל הענין ולא רק בענין אי-הדיוקים באינפורמציה. הוועדה אינה יכולה לדון בענין העלול להגיע מחד לבית-המשפט - ואילו בבעיה בכללותה לא לעסוק.

היו"ר י. גורי:
מדי פעם מתקבלות אצלי טענות של אנשים טובים על עוול הנגרם להם, כפי-כול. בדרך כלל אני מברר זאת עם המסדר הנוגע בדבר, ומעביר את תוצאות הבירור למתלונן. רק מקרים טועים טובאים בפני הוועדה. אם נדון בענין הזה בכללותו - לא יהיה קץ לפניות מסוג זה.

ח. אריאב:
המטסלה באה והביאה לנו אינפורמציה מסויימת, ועל-סמך אינפורמציה זאת איסרנו לה מדיניות מסויימת. עתה באים ומכחישים את האינפורמציה שנמסרה. לא מתפקידנו הוא לברר עתה את שאלת המדיניות, כי היא אוסרה על יסוד אותה אינפורמציה. עלינו רק לברר אם האינפורמציה היתה בלתי-סדווייקת. אם יתברר שהיא היתה סדווייקת - איסור המדיניות בעינינו עומד.

ק. דיין:
יש לי שאלה הטופנית למר קיסרונן: האם נכון שחבר ועדה מסוייט, המשמש כעורך-דין בענין מסוייט בבית-המשפט, יביא את הדבר פה לדין בוועדה? האם האובייקטיביות של אותו חבר תהיה שקולה במקרה זה?

מר קיסרונן:
אינני יודע מדוע הפנית את השאלה הזאת אלי. מבחינה משפטית אינני מכיר כל הוראה - לא כתובה ולא מקובלת - שאדם המטפל בענין מסוייט באופן מקצועי איננו יכול לטפל בו גם באופן פוליטי, והיו גם תקדימים לדבר. מבחינה מוסרית-פוליטית - הדבר ניתן לשיקול דעתו של כל חבר כנסת, לפי המסיבות.

ח. רובין:
אני מתפלא על כך שהיו"ר הרשה לסגל את השאלה הזאת, בצורה שנשאלה. אינני חושב שזוהי צורה ההולמת את אופן עבודתנו בוועדה הזאת.

זה שלכ כהלכה

היו"ר י. גורי:
אינני חושב שנהגתי במקרה, אילו עמדתי אני במצבך, לא הייתי רואה עוול אם מישהו היה שואל זאת, ואינני רואה כל יסוד לטענה שנפגעת.

ק. לונן:
מאחר שזה מקרה ראשון שהוועדה הזאת עומדת לברר אמיתות של אינפורמציה שנמסרה לה על-ידי באי-כוח המטסלה - אני שואל: מה הם הכלים שבידי ועדת הכספים לבירור זה?

היו"ר י. גורי:
אין אנו רוצים לנקוט בפרוצדורה משפטית; אין זאת ועדת חקירה. האם אתה מציע לא להקים את הוועדה?

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
14.12.54

ה. לטונו:

אילו הייתי אני בטקסו של חבר הכנסת רובין, הייתי מוותרת על נקודה זאת של בירור כאן. בתור יועץ מספטי - לא הייתי מתירה את ההעמדה לדין אם העניין בטצא בבירור כאן, כי שני הדברים האלה אינם הולכים יחד.

טר סיטרנו:

אם וכאשר יוגש העניין בפני בית-המספט - תעמוד בפני בית-המספט שאלה מספטית טכנית פורמלית גרידא, שאלה של הסגת-גבול. בו בזמן שהשאלה העומדת בפני הוועדה היא אחרת לגמרי. אני הייתי מציע לא לקבוע כבר עכשיו מהי יהיה כאשר יוגש מספט. יכול להיות ששני הדברים בכלל לא יתנגשו.

טר סטנר:

אני טבור שהמספט ידון על אותו דבר שהוועדה תדון בו, כי הכל טוב פביב ציר אחד. אני רק הייתי מבקש שהוועדה תקבע פרוצידורה כזאת שתוכל באמת לברר את העניינים, ושנית: שהדבר הזה לא יהווה בסום פנים דעה קדומה לגבי המספט.

א. הרצפלד:

העניין שהובא בפנינו אינו: האם האינפורמציה היא מדוייקת או לא. הוועדה מטפלת בעניין זה בכללותו, ועקב טיפולה בו נתקלה בפרט זה של האינפורמציה. אם נטפל בכל הבעיה, מטילא נטפל גם בעניין דיוקה או אי-דיוקה של האינפורמציה שנמסרה לנו.

הינ'ר י. גורי:

כרגע אנו מבררים שלב אחד שבו נתקלנו - דיוקה או אי-דיוקה של אינפורמציה שנמסרה לנו על-ידי באי-כוח המספלה. אין הוועדה יכולה לפתור על עניין זה לסדר-היום. מה נעשה אחרי כן - זאת נחליט אחרי הבירור. אנו רק רוצים לוועדת-המסנה הזאת לא תטפל לגופו של עניין ושלא תחליט מי הצודק בעניין זה. כיצד צריכה לנהוג ועדה פרלמנטרית כאשר היא נתקלת במקרה כגון זה? - זוהי השאלה. אם התשובה היא שאפשר להקים ועדת מסנה - נקים אותה. אם לא - מעביר את העניין לוועדת הכנסת.

הוחלט: להקים ועדת מסנה שתטפל בעניין האינפורמציה

2. הצעה לסדר-היום של חבר הכנסת ש. דיין

א. דיין:

יש לי שאילתא דחופה: עניין ציפורי. רשות הפיתוח עומדת ליישב ערבים בטח האדמה שנמסרה לישוב ציפורי, המעבד אותה זה חמס-שש שנים. העניין הוא דחוף, כי בימים האחרונים אפר לי מר טטנר כי העניין עומד בפני ביצוע. אני מציע למסור את בירור העניין לוועדה מצומצמת.

הינ'ר י. גורי:

אי-אפשר למסור לוועדה מצומצמת עניין שטרם נדון בוועדה כולה. למעשה זהו אותו עניין כמו עם שבט איל-הוזיל, אולם בהיפוכו. אותה פרוצידורה צריכה לחול בשני המקרים.

טר סטנר:

אין זה נכון שעומדים ליישב ערבים על שטח אדמה שנמסר למתיישבים יהודים. נכון ששטח אדמה של 150 דונם, המעובד על-ידי משפחה פרטית על-ידי המושב ציפורי, עומד להאנתן כפיצוי לערבים שבזמנו היו תושבים של הכפר ציפורי והכפרים האחרים, והיושבים כרגע בנצרת. וזאת בשני תנאים: א) הם מקבלים, בוסף ל-150 הדונם האלה הנמצאים בעסק, את החלק הגדול ביותר של פיצוייהם באדמה הרדית, וקצת האדמה בעסק תאפשר להם להתקיים; ב) את בתיהם הם יבנו בנצרת ולא על האדמה הזאת. על כך קיבלנו את אישורו של מר הבטחון. נכון ששאלה זו הועלתה כבר בוועדת הכספים, ואמרת אן מה שאמרת.

ש. דיין:

הבוקר טיפרת לי על 500 דונם ולא על 150.

טר סטנר:

את ה-350 הדונם הנותרים לא ניקח. אנו ניקח רק את 150 הדונם הנמצאים מחוץ למשבצת של ציפורי.

הינ'ר י. גורי:

אני טוכן להסכים להכליל עניין זה בסדר-יומה של הוועדה

ישיבת ועדת הכספים
14.12.54

ג. דיון:
בתנאי שבטיל על רשות הפיתוח לא לעסוק
יום מעשה עד שיתקיים הבירור.

סר שטור:
הענין תלוי ועומד זה זמן רב. אם זוהי
מטאלה של ועדת הכספים שנחכה עוד כמה
ימים לבירור - נחכה עוד כמה ימים.

הדו"ל: להעלות את הענין על סדר-יומה של
ועדת הכספים בישיבתה ביום ב' הבא.

3. המסר הדיון בענין הסקריפים

היו"ר י. גור:
בענין זה קיימנו מספר בירורים. בסבוע
סעבר נתבקשו החברים להגיש את הצעותיהם
לסיכום הבירור. אפשר להגיד שנסתכמו שתיים שלוש גישות:

(1) חבר הכנסת רובין מציע לבטל את כל
החברות ולהקציב כספים ליבוא ממסלתי אשר יבוא במקום כל היבוא הזורם
למדינה בצ'ינורות אלו כיום. לדעתי אפשר לדון על זה כאשר בדון בתקציב
מטבע-חוץ.

(2) חבר הכנסת בדר אשר שהוא חושב שצריך
להניח למצב הקיים, ושולל את האפשרות של הקצבת סנים וחצי מיליון דולר
לדברים אלה. אולם הוא אשר שיתכן שעוד יגיש הצעה אחרת.

(3) חבר הכנסת דיין גם הוא מצטרף
לשוללים והאומרים שצריך לבטל את חברות היבוא האלו, מבלי להציע הקצבת
מטבע חוץ ליבוא מצרכים אלה שאינם כלולים במסגרת הסל.

יש לי הצעה מנוסחת של חבר הכנסת ספר,
האומרת: "מאחר שיבוא על-ידי חברות הסקריפ סערעך את שער הלירה ותותר
תחת ייצוב הסחירים - מציעה ועדת הכספים: א) לבטל את ההסדרים ליבוא
זה ולהפסיקו כליל; ב) להמשיך בתתן אפשרות למסלוח חבילות-מתנה איטיות
בלבד; ג) לעמוד על העברת מתנות ותהומות למסלוח חבילות-מתנה איטיות
לידי האוצר, ובמקרה שהתורמים יתרמו בסחורות - לאסור על המוסדות
הנוגעים בדבר את המסחר בהן, בדרך ריכוז הסחורות האלו ומכירתן על-ידי
המסללה בלבד."

בן הגישו הצעות חברי הכנסת טטופ

וגניחובסקי.

ביקשנו את באי-כוח סטוד האוצר ומסרד
המסחר והתעסיה להכין את הצעותיהם לישיבה זו. נוכל לסכם כאן רק אם
יש בידיהם הצעות של המסללה.

ד"ר יפה:
היות וטרם היה דיון על הצעותיו של ד"ר
פיקרד בוועדת השרים הכלכלית, והיות וסרד
האוצר והמסחר והתעסיה אינם בעבודה כרגע - לא היתה אפשרות להציע
הצעות מנוסחות מטעם המסללה. אין אנו מוכנים, ואין לנו מה למסור היום.

י. פורר:
אני מציע להפסיק את הדיון עד שתהיה
הצעה מצד המסללה.

היו"ר י. גור:
נכון שלא נוכל לסכם היום - אולם אין זה
מונע בעדנו לרכז את הצעותיהם של חברי
הוועדה בדון.

רציתי עוד לקרוא בפני החברים את הצעתו
של חבר הכנסת לוז: "א) לקבל את הצעת הד"ר פיקרד על יחוד חברות
הסקריפ; ב) לדחות את הדיון לגבי השאלה הסלילה של הקצבת מטבע חוץ, עד
לדיון על מטבע חוץ."

א.ס. גניחובסקי:
אני מציע להזמין את נציגי החברות ולשוע
מה בפיתח, לדעתי היה כל הדיון הזה מוקדם,
היות ועדיין אין הצעות מנוסחות מצד המסללה, ואני מציע לחכות עד שתבוא
הצעה כזאת.

ישיבת ועדת הכספים
14.12.54

הי"ר י. גורי:

אינני חושב שאתה צודק. הענין עומד על סדר-יומה של הוועדה כבר מספר חדשים. לא היתה בקשה מצד איש לדחות את הדיון כאשר ביקשנו לקיים אותו בעקבות החוברת של הד"ר פיקרד, למרות שידענו שהיא טרם עברה את המסללה. מכיוון שקיימנו את הדיון - אני מציע לרכז את ההצעות.

הצעותי הן:

ח. רובינ:

הטלצות ועדת הכספים

1. פעולות חנויות הסקריפ תיפסק בתאריך המוקדם ביותר. (במידה שהדבר קשור בחוזים - אינני מציע לבטלם, אולם בתאריך המוקדם ביותר).
2. המסללה תקבל עליה לארגן יבוא של סחורה: בשר, סמנים, סוכר וכו', בהיקף שנתי של קלוסה טיליון דולר, על-סנת למכור אותה בציבוריות המסחר הרגילים. הסחירים שהיציבהתאם להוצאות היבוא, בתוספת רווח מסחרי סדיר.
3. אם אספקת המצרכים החיוניים - ביחוד סוכר - בסנות קצובות תסודר - תעלה המסללה את סחירי המצרכים ליבואר.
4. לא יורטה יותר משלוח חבילות-טי קולקטיביות.
5. מתנות של סחורות למוסדות או לפרטיים בכסויות שטעל למינימום מסויים, יימסרו לבאי כוח הסדינה בארץ בה ניתנה המתנה, והמסללה תחליט אין להעביר את המתנה, או אם למסור למקבלה במקום הסחורות את תמורתן.

אשר לפרוצידורה - אני חייב להביע את מורת-רוחי על כך שהמסללה אינה מוכנה. אחרי שהיא יודעת שהענין נדון כאן. אני מציע לקבוע תאריך שבו ניכנס לסיכומים, ועד אז אם המסללה לא תביע את עמדתה - ועדת הכספים תוכל להביא את המלצותיה בפני המסללה.

הי"ר י. גורי:

לאחר ששמענו הודעה שהמסללה תדון בענין עם טובו של סר האוצר - בעוד כשבועיים - הוועדה מחליטה לשוב ולדון בדבר בערך בעוד חודש ימים.

אני מציע לבקש את הסרים להיות נוכחים, ואז יוכלו בעלי ההצעות לנפק את הצעותיהם באופן בלתי אמצעי.

הי"ר י. גורי:

זאת אפשר לעשות רק אחרי שיקויים בענין זה דיון במסללה.

אנו מקיימים דיונים פנימיים במסרדי המסללה בענין זה גם בלי הסרים, ומכיינים את ההצעות. כשאנו מקיימים דיונים אלה - הפרוטוקולים של ועדת הכספים הם תמיד לנגד עינינו.

4. אישור צווי מכס

הי"ר י. גורי:

את הצו בענין הבשר צריך להביא בטבוע הבא למליאת הכנסת. מבקש את הצעות חברי הוועדה.

הצעותי בענין זה הן:

ח. רובינ:

לחזור למצב הקודם לגבי מתנות-טי. אם תהיה הצבעה פורטלית - לא תהיה לי אפשרות להציע הצעות. אבל אני טבין שנשכים על המלצות שעל האוצר יהיה לסקול אותן. במסגרת זאת אני מציע לגבי כל אותו מכס המופיע בענין בשר, לחזור לצו הקודם, ולקבוע מכס אחיד של 500 פרוטה - במקום 400 פרוטה - על כל קילוגרם מזון בחבילות, פרט לקפה ולתה, ובהתאם לכך - לקבוע את המכס על בשר.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
14.12.54

ח. רובין:

הצעת השניה היא: לגבי בשר קפוא, שאינו
נכלל במסגרת של חבילות - אני מציע
סחיר של לירה אחת בטקום שמים וחצי לירות או שלוש לירות לקילוגרם.

ט. לונ:

אני מציע לאשר את הצו ולשוב לדון בו
בעוד חצי שנה, סתוך הטכט שהאוצר יביא
בפנינו את הטמלה סחדש בעוד חצי שנה, לאור הנסיון שיהיה בטשך הזמן.

א.ס. בניחובסקי:

בהתאם לטה שנתברר, אני מציע להסאיר את
ענין הבשר סטטוט קוו. אני מציע שוועדת
הכספים תסליץ שבענין בשר כשר לא תחול שום העלאה, וישאר טכט של 400
פרוטה לקילוגרם.

(11.15)

(אחרי-כן רשמה ע.ע.)

לפני כן רשמה א.ב.

ע.ע.

אישור צני מכס: (המשך)

א.ט. גניחובסקי: (המשך) אם וועדת הכספים לא תמליץ על כך בפני שר האוצר, אני מודיע שארשום הסתייגות, ואני מבקש מיו"ר וועדת הכספים להשפיע על נשיאות הכנסת לאפשר לי לגולל בפני הכנסת את כל הפרשה הזאת.

א. סטופ: אני מציע להתאחד מסביב להצעה לקבוע את המכס על בשר ל-1,500 ל"י לק"ג במקום -3 ל"י לק"ג.

ח. למדן: אני מבינה שהמכס הוא אמצעי להגדלת השימוש בבשר מקומי, אולם מאחר שהעלו את המכס על בשר טרי ולא העלו את המכס על בשר קופסאות, מוכרות חנויות הסקריפ בשר קופסאות במקום בשר טרי. לכן, אני מציעה להעלות במקצת את המכס על בשר קופסאות ולהורידו לגבי בשר טרי.

ש. דיין: אני מציע להעלות עוד יותר את המכס על ייבוא בשר, על מנת שישתמשו יותר בבשר עוף מקומי.

היו"ר י. גורי: אני מציע להמליץ בפני שר האוצר שתעריף המכס יועמד על 1,850 ל"י במקום 2,500 ל"י על בשר עם עצמות ו-2,250 ל"י במקום -3 ל"י על בשר בלי עצמות.

ח. אריאב: אני תומך בהצעת היו"ר.

הוחלט להפחית את ההעלאה על המכס לבשר ב-25%. המכס על בשר עם עצמות יהיה 1,850 ל"י לק"ג במקום 2,500 ל"י והמכס על בשר ללא עצמות יהיה 2,250 ל"י לק"ג במקום -3 ל"י.

היו"ר י. גורי: אבו עובדים לענין תעריף המכס על אורז.

ש. גפני: רצינץ לקבל את ההצעה שהוטמעה בוועדה להוריד את המכס על אורז, אולם בינתיים ביררנו את הפרטים הסטטיסטיים ונתברר שייבוא האורז השנה היה גדול פי 2 מאשר בשנה שעברה והגיע עד למעלה טאלף טון. המדובר בייבוא ללא הקצבה: ע"י חנויות הסקריפ, העברת הון, ייבוא ללא תשלום וכדומה. הדרישה לאורז בלתי רשמי היא כה גדולה, שכל הורדה בתעריף המכס לא תביא להורדת המחיר לצרכן, אלא להגדלת רווחי אותם האנשים המביאים את האורז באמצעות טבילים בלתי רשמיים. לעומת זאת, משרד המסחר והתעשייה הגדיל את ההקצבה לייבוא אורז לסם חלוקה. הצעת האוצר היא יותר לכיוון של ייבוא אורז באופן רשמי מאשר הורדת התעריף על אורז הטובא כדרכים בלתי רשמיות.

אפשר להוריד את תעריף המכס על אורז

סחון, כי הייבוא הוא קטן.

ע.ע.

ח. לפדון:

אני מציעה להחליט, כי וועדת הכספים
סביעה מטאלה המטאלה תגדיל את ייבוא
האורז. אם ייעשה כן, היא פוכנה שלא להקטין את המכס על ייבוא אורז,
באופן בלתי רשמי.

ח. רובין:

הייתי יכול לקבל את הצעת מר גפני
שלא להפחית את תעריף המכס על אורז
אילו הייתי יודע שייבוא האורז ע"י המטאלה יוגדל בזמן הקרוב ביותר.

היו"ר י. גורי:

לאחר ששמענו, כי יש במטאלה נכונות
להגדיל את ייבוא האורז לחלוקה ומאחר
שהוועדה תחזור לדון בענין זה כאשר תקציב מטבע החוץ יוכא בפניה, אני
מציע לא לטנות את תעריף המכס על האורז. לעומת זאת, אני מציע - בהסכמת
בא-כוח האוצר - להעמיד את תעריף המכס על אורז שחון על 200 פרוטה לק"ג
במקום 400 פרוטה.

הוחלט לא לטנות את תעריף המכס על אורז,
אך להפחית את ההעלאה במכס על אורז
שחון ולהעמידו על 200 פרוטה לק"ג
במקום 400 פרוטה.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לקביעת תעריף המכס על
סרגרינה.

ט. גפני:

אנו מציעים לקבוע את תעריף המכס
על סרגרינה ל-50 פרוטה לק"ג בעד
ייבוא מטאלתי ול-250 פרוטה לק"ג במקום 400 פרוטה בעד ייבוא בלתי-
רשמי.

הוחלט לקבוע את תעריף המכס על סרגרינה
ל-50 פרוטה לק"ג בעד ייבוא מטאלתי
ול-250 פרוטה לק"ג בעד ייבוא בלתי-
רשמי.

בזמן שיו"ר הוועדה יביא את צוי
המכס לאישור הכנסת יודיע לה כי
באותו יום יפורסם צו חדש בקשר
להקטנת תעריף המכס על בטר, אורז-
שחון ומרגרינה.

היו"ר י. גורי:

עלינו לקבוע את תעריף המכס על ייבוא
ספרים. היינו צריכים לסמוע מפי מר גפני
את ההגדרה לאלבום תמונות.

ט. גפני:

מטרת החינוך עוד לא יכול היה לתת את
ההגדרה הסדויקת, הוא רק הביע את הדעה
שהיה כדאי לבטל בכלל את החוזה עם אונסק"ו, כי הוא אינו רואה למה
אלבומים כאלה צריכים להיות פטורים מס. בהגדרות הנהוגות בארצות אחרות
מפרידים בצורה שהפרדנו - אלבום תמונות אינו נכלל בקטיגוריה של ספרים,
כדי לא לעכב את אישור שאר הסעיפים, אנו טוכנים לבטל את הסעיף
ולהשאיר לגביו את הטעב הקודם.

ע.ע.

הוחלט לאשר את צו תעריף המכס והפטור לגבי ספרים.

לגבי אלבומים, עד שתתקבל ההגדרה לספר תמונות, יפורסם צו חדש המחזיר את המצב לקדמותו ואזר טעון אישור הכנסת.

טר בזק:

בין שאר הצווים שהובאו לאישור הוועדה היה גם צו על לתת, סיגריות וטבק, שאושר ללא התנגדות. בו בזמן חפיקת חוקף כל הצווים היא רק בסוף חודש זו, הרי פקיעת חקפן של צו זה היה בתאריך מוקדם מדי, והצו לא הובא בזמנו לאישור הכנסת. הודעתי על כך למשרד האוצר, ליועץ המשפטי של משרד האוצר ולמנהל המכס, והם הוציאו סיד צו חדש. מנהל המכס הודיע שמכחינה מעשית לא נגרכה כל תקלה, אלא הצו הוצא מחדש ויש לאשרו מבחינה פורמלית פעם נוספת בכנסת.

הוחלט לאשר מחדש את צו המכס על לתת, סיגריות וטבק.

צו פטור ממס קניה: (מדור 2)

ש. גפני:

הצו הזה אושר יחד עם כל צווי הפטור ממס קניה, אולם בטעות שכחנו סעיף אחר - נכחי המלחמה. לפני פרסום הצו הפטור ממס קניה היו הנכיים פטורים מתשלום מס קניה גם על שיקום אישי. בצו החדש שפרטמנו הפרדנו את השיקום האישי והשארנו רק את השיקום הכלכלי. ארגון הנכיים פנה אלינו בתביעה להמשיך בטתן הפטור גם על שיקום אישי. הצו שאנו מציעים עכשיו הוא למעשה אותו הצו הקיים אלא בחוספת שיקום אישי לנכחי המלחמה.

י. בדר:

בהזדמנות זו הייתי מבקש שהוועדה תקיים דיון על בעיית מס הקניות. אני חושב שהדיון הזה דרוש גם לקראת הדיונים על התקציב. אני חושב שיש צורך ברביזיה שלמה במדיניות מס הקניות וסיעתי תאמץ בענין זה בצעדים המתאימים בכנסת.

אשר לצו הגדון, אני חושב שיש לקבלו

בברכה.

אני מציע לחדש את עבודת וועדת המטבח בקטר למס הקניות על רהיטים. קיבלנו הודעה, כי ישיבות וועדה זו נדחו בגלל מ"מ המתקיים בענין זה. עד כמה שאני יודע, המ"מ נגמר בהצלחה, מכל טקום, היה ראוי שנקבל על כך אינפורמציה. גם סקציות אחרות פנו אלינו בקשר לענין מס-הקניה.

הינ"ר י. גורי:

קיימנו בימי הפגרה ישיבה בהשתתפות באי-כוח הנגרים והסלנו על וועדת מטבח לברר את הבעיה. וועדת המטבח קיימה שתי ישיבות והחליטה לקיים ישיבה שלישית, אולם לפני כן ביקשה מבאי-כוח הנגרים ושלטונות מס הקניות לקיים ביניהם דיון פנימי ולהביא את הצעותיהם לוועדה. הוועדה נתבקשה ע"י התאחדות הנגרים לדחות את ישיבתה השלישית היוזם ובינתיים היא דנה על הבעיות עם מר גפני. כתבתי בענין זה למשרד האוצר וקיבלתי את התשובה הבאה: "אנו הצענו הצעות ליצרני הרהיטים ובחי המלאכה ומחכים לתשובה אחזור להודיע על התוצאות כיד כאשר המצב יחבהר".

ע.ע.

חבר-הכנסת בדר הזכיר עוד כמה סקציות, פנתה אלינו רק סקציית החייטים, וזאת עוד לפני הפגרה, הודעתי להם שנוכל לרונן על כך אחרי הפגרה, אך מאז הט לא פנו אלינו וכן לא פנתה אלינו כל סקציה אחרת.

ח. אריאב: אף אני מציע לקיים לקראת הדיונים על התקציב דיון טחוט על מס הקניות.

ט. גפני: אני חושב שלוועדה עוד תהיה הזדמנות לרונן בכך, כי אנו עומדים להציע כמה תיקונים בחוק מס קניות.

היו"ר י. גורי: אני מוכן לכלול בסדר-יומה של הוועדה דיון בסדריניות מסי העקיפין,

הוחלט לאשר את צו פטור מסס קניה (מדור 2)

היו"ר י. גורי:

בישיבה הקודמת הבאתי לידיעת מר גפני את התלונה שפטיילים מכס על אותן הסחורות ושאריות הבדים שארגוני הנשים מקבלים בשביל הבזרים. מר גפני אשר שהוא יברר את העניין ויודיע על כך בישיבה הבאה.

ט. גפני:

המצב הוא כזה, שארגוני הנשים פטורים מתשלום מכס בעד סחורות שהם קונים בשביל בזרים, אשר לייבוא סחורות, דעת האוצר היא שאין צורך לקנות סחורות דוקא בחו"ל, אין לנו גם כל אפשרות של כיקורת כדי לדעת אם הסחורות שיועדות באטת לבזרים.

היו"ר י. גורי:

אם העניין עלול להתישב מתוך מגע ישיר עם הגורמים, ביחא, אחרת יש צורך לקיים בירור, במה רואה האוצר את נקודת התורפה?

ט. גפני:

אנו רואים את נקודת התורפה יותר בטיסה, אם קונים את הסחורות בארץ, קונים לפי הצורך, אם מזמינים מחו"ל, איננו יודעים פלטפרע לאיזו מטרה ואיננו יודעים את ההיקף, האוצר הקים וועדה שנוכצמת כדי לרונן בכל בעיות הפטור.

י. בדר:

אני מציע להסליץ בפני האוצר לתת הקלות לארגוני הנשים, עד כמה שהוא יכול, במסגרת החוק, אי-אפשר לפטור מופר מסס קניות, אפשר לפטור רק טובים מסוימים של קונים.

ח. למדן:

אני מציעה לא לקבל עכשיו שום מסקנות, אלא לבקש את מר גפני להחיש את הפגישה עם חברות הכנסת פרטיץ ואידלסון, ואם העניין לא ימצא את פתרונו, נחזור לרונן על כך בנוכחותן.

י. בדר:

אני מבקש להצביע על הצעתי, לבקש את האוצר לפטור על ההסדר במסגרת החוק.

היו"ר י. גורי:

אי-אפור להצביע על כך, אפטר לרשום בפרוטוקול שהוועדה מסוכנעת כי מה שלא יהיה ההסדר של האוצר עם ארגוני הנשים, הוא יטאר בטטגרת החוק.

הוחלט לבקש טטר גפני לבוא בדברים עם

חברות הכנסת פרסיץ ואידלסון בקשר לבקשתן לפטור את ארגוניהן סתלום ככט בעד סחורות ייהם נקבלים כחול לטכירה בבזרים, בפקרה זהוועדה לא חידרש לשוב לענין, תחסוב אותו ככוגטר זרק תקבל על כך אינפורמציה, בפקרה שהוועדה תידרש לקיים בירור נוסף - תקיים אותו.

טורנות:

היו"ר י. גורי:

בישיבה הקודמת קייסנו בירור בקשר לפתן פיצויים לבעל האיטליז הסוכר טריפה בשכנות לבנין הכנסת, כדי להניאו סטכירת הטריפה. התעוררה רק הבעיה אם הדבר אפטר מבחינה טפטית והחלטנו לבקש טאת היועץ הטפטטי לאטר את דעתו בענין זה.

י. בדר:

קודם כל, אני חוטב זיש גבולות טבעיים לאדטניסטריציה גם לגבי הקצבות. אני חוטב שלא קל להחליט על הקצבה איזו טהיא לפטרה זו.

טנית, יש לי ספק אם יהיה תוקף טפטטי להטכס טטציעים לעשות עם בעל האטליז, אם בעל האטליז יוכל להתחייב שלא זטכור טריפה בעחיד, באיזה חנאים, באיזו טידה ולכסה זטן הטכס כזה יחייב.

טליטית, לדעתי יש טעם לא טוב נכל הטידור הזה. אם האטליז הוא בלתי חוקי, בית המחוקקים יכול להחרימו; אם הוא חוקי, הוא גם נקי. וטותר, לטה להוציא את כטפי הטדינה לשם הרחקת האטליז כאטר קייטים אטליזים רבים כאלה בירושלים.

ח. רובין:

ברצוני לטאול כטה טאלות:

1. האם הטדר זה חל רק על בשר בלתי כשר או גם על דברים אחרים העטויים להיות פטולים בעיני חברי כנסת טטוייטים?
2. אם קובעים שלא יכול להיות אטליז בלתי כטר ליד בנין הכנסת, האם זה חל גם ביחס לשכנות עם נשיא הטדינה, טטרד ראט הטטלה או טטרד טטטלתי אחר?
3. אם בעל האטליז יקבל את הפיצויים ויפתח אטליז בטרחק קצת יותר גדול מבנין הכנסת; האם לא נהפך טטרה לכל מיני חצים?
4. האם הטדר זה לא יכול לטטט תקדים?

היו"ר י. גורי:

זה הטכס, לא תקדים.

ע.ע.

מר קיטרון:

אני מבקש לתת לי טעות לשיקול דעת.
אני רוצה לבדוק את הבעיה, וכן להיטלך
עם היועץ המשפטי לממשלת ישראל.

הוחלט לדחות את ההחלטה בקשר לטתן פיצויים
לבעל האטליז שבטכנות בנין הכנסת,
כדי לאפשר למר קיטרון לבדוק את
הבעיה ולהיטלך עם היועץ המשפטי
של הממשלה.

מ. רוזטי:

בזמן שהחרטנו את בנין הכנסת היו בו
דו"רים מ-3 סוגים: (1) מוסדות (בנק,
לשכת המס וכו') שכבר נצאו טידור; (2) אנשים שהיו להם חנויות או בתי
עסק בנקודות אחרים. וועדת הדיור החזירה להם את שכר הדירה שגם שילמו
בעד חמט שנים כלכפרע, ובזה נגטר הענין. (3) אנשים שלא היה להם כל עסק
וכל תקוותם היתה חלוצה כחדרים ששכרו, והם כבר שילמו חכה דירה בעד
חמט שנים כלכפרע ובזה רכסו זכויות ל-5 שנים. היה ספר, שאת בעייתו
כבר פתרנו, והיה רופא בשם ד"ר סגן-כהן שענינו טרם בא על טידורו.
רופא זה שילם שכר דירה למפרע בעד חמט שנים בטכנות של 5000 ל"י וטאחר
שתקופת זו עומדת להטחיים, הוא עלול להפסיד את זכויותיו, ועל-כן
הוא דורש עתה, באמצעות עורך הדין-סלו, זיכרון אלטרנטיבי. נטיאות
הכנסת החליטה להמליץ על טתן פיצויים בטכנות של 5000 ל"י - הוא תובע
טכנות של 6000 ל"י. אם הוועדה סוכנה לקבל החלטה עקרונית על טתן
פיצויים, אני מציע לכנות וועדת טכנה איר תיפצט עם החובע ועורך-
הדין שלו ותקבע את הטכנות.

אני רוצה רק לציין, שאם נסדיר בעיה
זו נטלק בזה את כל התביעות בקטורות בבנין הכנסת. ענין זה, אמנם,
אינו שייך לכנסת, אולם וועדת הדיור לא מצאה לו פתרון.

היו"ר י. גורי:

טבחינה עקרונית, הכנסת איננה יכולה
לעשות עוול לאדם ולגזול ממנו את

פרנסתו.

אשר לחלק הטעמי, אני מציע שלא וועדת
הכספים תעטוק בזה, כי אם נטיאות הכנסת.

י. בדר:

לא הייתי ממליץ על קבלת החלטה עקרונית,
אני מציע טכנה חברי כנסת בעלי נטיון
יקבלו טכנות לברר את הענין ולהביא הצעות.

הוחלט להודיע לנטיאות הכנסת, כי
וועדת הכספים סוכנה לאשר כל
טטקנה טבחינה כטפית שתוצע על-
ידיה בקשר לסילוק תביעתו של
ד"ר סגן-כהן.

(הישיבה נועלה בשעה 13.30)